645/02

Den 21. maj 2002 blev i sag nr. 56.311:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
H.C. Andersens
Boulevard 47
1553 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved Middelfart Kommune over selskabets afvisning af at udbetale den til ordningen knyttede invalidesum.

Forsikringsbetingelserne hjemler ret til udbetaling af invalidesum, såfremt forsikringstagerens erhvervsevne varigt er nedsat med mindst halvdelen.

Klageren, som er født i 1956, er tilkendt forhøjet almindelig førtidspension. Selskabet har imidlertid afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at pensionen er tilkendt, ikke alene af helbredsmæssige årsager. men tillige af sociale årsager. Selskabet finder det således ikke sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager.

Af tilkendelsesskrivelsen af 10/4 2001 fra Middelfart Kommune til klageren hedder det: "Middelfart Kommunes Tilkendelsesudvalg har nu færdigbehandlet ansøgningen, og har

på et møde den 5. april 2001 truffet følgende afgørelse: **'Du tilkendes forhøjet almindelig førtidspension fra 1. marts 2001.'** Begrundelsen er, at Tilkendelsesudvalget skønner, at dine helbredsmæssige og sociale forhold har nedsat din erhvervsevne med mindst halvdelen. Afgørelsen er truffet efter lov om social pension § 14, stk. 3, nr. 2. ... De lægelige oplysninger er i form af en statusattest af 15. december 2000 fra din læge, statusattest af 15. januar fra Fyns Amts Alkoholbehandlingscenter ... Desuden foreligger en psykologisk undersøgelse af 25. februar fra J.R., ... Tilkendelsesudvalget har ved afgørelsen lagt vægt på de lægelige oplysninger i sagen."

I statusattest af 1/12 2000 fra klagerens læge til kommunen hedder det bl.a.: "Pt har 3 helbredsmæssige problemer, alkoholmisbrug og dertil relaterede sygdomme, begyndende KOL, samt en uspecifik ryglidelse. 1 RYGLIDELSEN: Pt har gennem en del år haft rygsmerter, der ang. er opstået under hans arbejde som konstabel. Lidelsen anmeldt som arbejdsbetinget; men aldrig anerkendt. Der har aldrig været tegn til prolaps og aktuelt er der stadig ikke tegn på dette. Aktuelle rtg har vist degenerative forandringer lavt i lænden. 2 LUNGELIDELSE : Pt har en rygerbaseret kronisk obstruktiv lungelidelse , som har udviklet sig noget over de sidste 2 år. Jvf. vedlagte lungefunkt. målinger. Den sidste må betegnes som let til middelsvær lungelidelse. Ved fortsat tobak er prognosen dårlig. 3 AKOHOLISME: Pt har haft et kronisk alkoholmisbrug som efter hans gamle journal rækker op mod 20 år tilbage. I det år vi har haft patienten, har hans alkoholisme været det helbredsmæssige største problem og nærmest af selvdestruktiv karakter. Han er nu inde i en behandling på AC og har faktisk nu været clean over en måned. Han har kliniske og ultralydsmæssige tegn på skrumpelever, samt psykiske skader af hans misbrug. Er aktuelt i psykopharmisk behandling og må betegnes som betydelig skadet af hans alkoholmisbrug. Så også her er der dårlige udsigter, hvis vi ikke kan holde ham fri af alkohol."

Klageren og kommunens sagsbehandler finder, at klageren må være berettiget til invalidesum.

I selskabets skrivelse af 15/8 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Af patientjournal fra egen læge for perioden 23. januar 2000 til 7. december 2000 fremgår det, at H.H. [klageren] har været indlagt akut flere gange på Middelfart sygehus på grund af svært beru-

set tilstand. Har derudover været indlagt til undersøgelse for ryg- og lungelidelsen. Af førtidspensionsskema, i forbindelse med at der rejses førtidspensionssag den 2. november 2000, fremgår, at H.H. har været på understøttelse siden 1999 kun afbrudt af perioder med indlæggelse på psykiatrisk afdeling og Ringgården. H.H. har været sygemeldt siden den 23. oktober 2000. Der er ikke forsøgt revalidering før førtidspensionssagen blev rejst, da forvaltningen havde indtryk af, at H.H. var berettiget til førtidspension, hvilket der imidlertid ikke er holdepunkter for i alle lægelige akter, hvor den sammenfattende konklusion er, at der intet er til hinder for, at H.H. igen får tilknytning til arbejdsmarkedet, men at det måske ikke kan blive på normale vilkår, da H.H. er meget ustabil. Kommunen skønner derfor, at erhvervsevnen ikke er varigt nedsat med mindst halvdelen og indstiller til afslag, da det vurderes, at der skal foretages revalideringsforsøg. Tilkendelsesudvalget tilkender dog den 5. april 2001 forhøjet almindelig førtidspension på blandet helbredsmæssig og social indikation med virkning fra den 1. marts 2001, idet udvalget har lagt vægt på de lægelige oplysninger i sagen. I statusattest af 15. december 2000 fra egen læge, S.T., fremgår, at H.H. har tre helbredsmæssige problemer: 1) Uspecificeret ryglidelse, hvor der aldrig har været og heller ikke aktuelt er der tegn på prolaps men degenerative forandringer lavt i lænden. 2) Begyndende rygerbaseret kronisk obstruktiv middelsvær lungelidelse, som har udviklet sig noget over de sidste to år. Prognosen er dårlig ved fortsat tobaksrygning. 3) Kronisk alkoholmisbrug i op til 20 år og dertil relaterede sygdomme såsom skrumpelever og psykiske skader. Han er i psykopharmisk behandling og må betegnes som betydelig skadet af alkoholmisbruget. Egen læge konkluderer, at H.H. på grund af sine helbredsmæssige problemer næppe vil være i stand til at klare sig på et normalt arbejdsmarked. I statusattest af 15. januar 2001 fra Fyns Amts Alkoholbehandlingscenter fremgår det, at H.H. er psykisk præget af depressive tendenser, opgivenhed og en umoden personlighedsstruktur, der til dels er en følge af de mange års alkoholmisbrug. Han har svært ved at klare en almindelig dagligdag og tage vare på sig selv. Det konkluderes, at H.H. næppe vil kunne fungere stabilt i noget som helst erhverv. I attest af 25. februar 2001 fra autoriseret psykolog, J.R., fremgår det sammenfattende, at H.H. ikke på nogen måde er motiveret til at bevare kontakten til arbejdsmarkedet, og samme mangel på motivation går igen i den psykologiske test, hvorfor der ikke kan siges noget om det kognitive funktionsniveau. Klinisk vurderet fremstår H.H. ikke som reduceret i dementiel retning, og han handler adfærdsmæssigt i overensstemmelse med personlighedsprofilen, d.v.s. an-

svarsforflygtigende og passiv. Personlighedstrækkene er ikke nytilkomne, og H.H. har indtil for få [år] siden været i stand til at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det konkluderes, at der testmæssigt ikke er noget, der udelukker en fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet. I notat af 7. marts 2001 udarbejdet af lægekonsulenten i Middelfart Kommune fremgår det, at ryglidelse ikke er af svær grad, at lungelidelsen er såkaldte 'rygerlunger' af en sværhedsgrad, der næppe indikerer pension, og at alkoholismen ikke har medført demens. Der er alene tale om en personlighedsstruktur, der markerer sig ved ansvarsforflygtigelse og passivitet til livsomstændighederne. Sagen forelægges vores lægekonsulent, som i skøn af 11. maj 2001 anfører, at H.H. personligt nok ikke vil være specielt motiveret til at komme i arbejde igen, men derudover er der hverken psykologiske eller somatiske grunde til, at erhvervsevnen skulle være varigt nedsat med halvdelen eller derover i ethvert erhverv, da ryg- og lungelidelsen ikke er invaliderende i ethvert erhverv, og da det store alkoholmisbrug ikke har medført invaliderende gener. Den 15. maj 2001 meddeler vi derfor afslag på helbredsbetingede ydelser, fordi der ikke er dokumentation for, at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager i ethvert erhverv. I brevet skriver vi desuden, at hvis H.H.'s helbredsmæssige tilstand forværres, er han velkommen til at kontakte os igen, og at det er en god idé, at han fortsætter med at være selvbetaler, da han derved bevarer retten til invalide- og dødsfaldssum, hvis hans erhvervsevne i fremtiden skulle blive varigt nedsat med mindst halvdelen. H.H. vælger desuagtet at stoppe med at indbetale bidrag for egen regning med virkning fra 1. april 2001. Den 1. juni klager Middelfart Kommune ved H.Z. på vegne af H.H. over vores afgørelse. Han stiller sig uforstående overfor vores afslag, fordi H.H.'s erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, da han er blevet tilkendt førtidspension, hvorfor sagen er blevet fejlbehandlet fra vores side. Ved telefonisk samtale af 11. juli 2001 oplyser H.Z., at H.H. har fået konstateret skrumpelever i perioden fra januar til marts 2001, og at H.H.'s egen læge skulle ligge inde med oplysningerne. Vi kontakter derfor samme dag telefonisk egen læge, S.T., der oplyser, at han kun har lægelige oplysninger omkring prøver / undersøgelsesresultater vedrørende H.H.'s lever indtil oktober 2000. Dette orienterer vi efterfølgende telefonisk H.Z. om. H.Z. stiller sig umiddelbart uforstående overfor vores nye oplysninger, men siger så, at det er oplysninger, han har fra H.H. selv, så måske passer de ikke helt. Vi orienterer samtidig om, at da der ikke foreligger nye oplysninger, vil klagen blive afgjort på baggrund af de

samme oplysninger, som forelå ved den første behandling af sagen. Vi fastholder derfor i brev af 12. juli 2001 til H.Z. vores afslag på helbredsbetingede ydelser."

Af selskabets skrivelse fremgår videre: "Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:

- at det er en betingelse for at få tilkendt helbredsbetingede ydelser fra Industriens Pension, at der foreligger dokumentation for, at erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager i ethvert erhverv, jf. de almindelige forsikringsbetingelser § 8 stk. 1,
- at H.H.'s ryg- og lungelidelse ikke er af invaliderende karakter
- at alkoholmisbruget ikke har medført varige skader,
- at der ifølge psykologisk test intet er til hinder for en tilknytning til arbejdsmarkedet,
- at der findes grundlag for revalidering, jf. attest af 25. februar 2001 fra psykolog J.R.,
- at den forhøjede almindelige førtidspension er tilkendt som følge af, at såvel helbredsmæssige som sociale forhold har nedsat erhvervsevnen med mindst halvdelen, jf. lov om førtidspension § 14, stk. 3, nr. 2,
- at der trods klagers udsagn ikke har kunnet fremskaffes yderligere lægelige oplysninger."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**§ 8. Invalidesum** Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med ½ eller mere af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Ifølge lov om social pension, lovbekendtgørelse nr. 385 af 26/5 2000, § 14, stk. 3, nr. 2, kan forhøjet almindelig førtidspension - i modsætning til højeste eller mellemste førtidspension, jf. § 14, stk. 1 og 2 - tilkendes personer, hvis erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, "uden at nedsættelsen alene skyldes helbredsmæssige forhold".

I det omfang, førtidspension er tilkendt af sådanne sociale årsager, berettiger den i henhold til de gældende forsikringsbetingelser ikke til udbetaling af pensionsforsikringens invalidesum.

I kommunens afgørelse af klagerens pensionssag er udtrykkeligt, med henvisning til lov om social pension § 14, stk. 3, nr. 2, anført, at klagerens helbredsmæssige og sociale forhold har nedsat hans erhvervsevne med mindst halvdelen. Da imidlertid kun de helbredsmæssige forhold har betydning for afgørelsen efter forsikringsbetingelsernes § 8, og da nævnet efter det oplyste må lægge til grund, at de helbredsmæssige forhold ikke alene vil nedsætte erhvervsevnen med mindst halvdelen, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet som sket har afvist at udbetale invalidesummen.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand